महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक:-पद्म-१०२४/प्र.क.५१/राशि-२,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
दिनांक: - १४ मे, २०२४.

संदर्भ:- संयुक्त सचिव (पब्लिक), गृह मंत्रालय, भारत सरकार यांचे अशा पत्र क्र.१/२२/२०२४-Public, दि. २९.०४.२०२४.

परिपत्रक:-

प्रजासत्ताक दिन दिनांक २६ जानेवारी, २०२५ रोजी घोषित होणाऱ्या पद्म पुरस्काराकरिता (पद्मश्री, पद्म भूषण, पद्मविभूषण) केंद्र शासनामार्फत नामांकन प्रस्ताव मागवण्यात आले आहेत. पद्म पुरस्कार हे सर्वोच्च नागरी पुरस्कारांपैकी एक असून ते अतिशय प्रतिष्ठेचे असतात. हे पुरस्कार विविध क्षेत्रांमधील उल्लेखनीय सेवेबद्दल दिले जातात. या बाबतचे अधिनियम आणि नियम केंद्र शासनाच्या गृहमंत्रालयाच्या www.padmaawards.gov.in या संकेतस्थळावर देण्यात आले आहेत. त्यांचे कृपया अवलोकन करावे. तसेच संदर्भिय पत्राची प्रत या परिपत्रकासोबत जोडली असून पत्रात नमूद केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांचे देखील अवलोकन करावे.

२. **पद्म पुरस्कारासाठी सर्व नामांकने व शिफारशी https://awards.gov.in या राष्ट्रीय पुरस्कार पोर्टलवर केवळ ऑनलाईन पद्धतीने स्विकारण्यात येणार आहेत.** ऑनलाईन पद्धतीने नामांकन/शिफारशी सादर करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात आल्या आहेत, त्यानुसार पद्म पुरस्कारासाठी पात्र व इच्छुक मान्यवरांनी वैयक्तिकरित्या ऑनलाईन नामांकन पोर्टलवर सादर करावेत. जिल्हाधिकारी कार्यालय, विभागीय आयुक्त कार्यालय व मंत्रालयीन विभागांनी सुयोग्य व पात्र व्यक्तींचा विविध माध्यमातून शोध घेवून त्यांची पद्म पुरस्कारासाठी https://awards.gov.in या राष्ट्रीय पुरस्कार पोर्टलवर ऑनलाईन पद्धतीने शिफारस सादर करावी. पात्र व्यक्तींचा शोध घेताना वृत्तपत्रे किंवा इतर कोणत्याही प्रसिद्धी माध्यमांद्वारे जाहिराती देऊन नावे मागविण्यात येऊ नयेत. तथापि ज्या व्यक्तींचे कार्य अत्यंत प्रशंसनीय स्वरूपाचे आहे व जे सदर पुरस्कार प्राप्त करण्यासाठी खरोखरच पात्र आहेत, मात्र अशा व्यक्ती प्रसिद्धीच्या वलयात नाहीत त्यांचा पुरस्कारासाठी नामनिर्देशन करण्याच्या दृष्टीने शोध घेण्यासाठी नियोजनपूर्वक प्रयत्न व्हावेत.

३. पद्म पुरस्कारांकरिता नामांकन/शिफारस सादर करताना केंद्र शासनाने पुढीलप्रमाणे निकष सुचविले आहेत:-

१) शिफारस करताना संबंधित क्षेत्रातील अत्युत्कृष्ट कार्य (Excellence Plus) हा निकष असावा, या उल्लेखनीय कार्यामध्ये समाजसेवा हाही एक घटक असावा.

२) पद्म पुरस्कार हा भारतातील दुस-या क्रमांकाचा सर्वोच्च नागरी सन्मान असल्याने मान्यवरांची शिफारस करताना शिफारस केलेल्या मान्यवरास त्याच्या कार्यक्षेत्रात यापूर्वी कोणते राष्ट्रीय राज्य पुरस्कार मिळाले आहेत काय, याचा विचार व्हावा.

३) पुरस्कारासाठी नावे सुचवताना समाजातील अनुसूचीत जाती, अनुसूचीत जमाती, इतर मागास वर्ग, महिला, अपंग व कमकुवत घटकांमधील प्रतिभासंपन्न व्यक्तींचाही विचार व्हावा.

४) मरणोत्तर पुरस्काराची शक्यतो शिफारस करू नये. मात्र उच्चतम गुणवत्तेच्या अपवादात्मक प्रकरणांमध्ये जानेवारी, २०२४ नंतर निधन झालेल्या व्यक्तींची शिफारस करता येईल, त्यापूर्वी निधन झालेल्या व्यक्तींची पद्म पुरस्कारासाठी शिफारस करू नये.
५) पद्म भूषण पुरस्कारासाठी मान्यवरांची शिफारस पद्म श्री पुरस्कार प्राप्त केल्यानंतर ५ वर्षांनी करता येईल, तसेच पद्म विभूषण पुरस्कारांसाठी मान्यवरांची शिफारस पद्म भूषण प्राप्त केल्यानंतर ५ वर्षांनी करता येईल. तथापि ही मर्यादा अपवादात्मक प्रकरणांमध्ये शिथील करण्याचा विचार करता येईल.
६) शासकीय सेवेतील तसेच सार्वजनिक उपक्रमातील डॉक्टर व वैज्ञानिक वगळता अन्य कर्मचारी अधिकारी पद्म पुरस्कारासाठी पात्र नाहीत.

उपरोक्त निकषांच्या आधारे शिफारसयोग्य असतील असे प्रस्ताव जिल्हाधिकारी कार्यालय, विभागीय आयुक्त कार्यालय व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांनी त्यांच्या स्तरावर दिनांक १५ सप्टेंबर, २०२४ पर्यंत https://awards.gov.in या राष्ट्रीय पुरस्कार पोर्टलवर ऑनलाईन पद्धतीने शिफारस सादर करावी, १५ सप्टेंबर, २०२४ नंतर सदर पोर्टलवर नामांकन/शिफारस स्विकारण्यात येणार नाहीत.

४. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०५१४१५४५०६०१०७ असा आहे. हे परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नांवाने,

AJAY MAHADEV SAKHARE

Digitally signed by AJAY MAHADEV SAKHARE
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=GENERAL ADMINISTRATION DEPARTMENT,
2.5.4.20=8551bf5940f7a6d8f106f2dd0205e9978bbd325c77d8bf280667344780ebe3e8,
postalCode=400032, st=Maharashtra,
serialNumber=72E7AB3D2A7454139BED9EE5298E46008FBE5FB1F2981B96BD7E2EC94BB26F21, cn=AJAY MAHADEV SAKHARE
Date: 2024.05.22 11:54:45 +05'30'

(अजय साखरे)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१) मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
२) मा.राज्यपालांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई-४०० ०३२.
३) मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
४) मा.उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
५) सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
६) सर्व विभागीय आयुक्त.
७) सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई (पत्राने)
८) उप सचिव (पर्यटन/सांस्कृतिक कार्य), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
९) उप सचिव, मराठी भाषा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०) आयुक्त, क्रिडा व युवक कल्याण, पुणे.
११) संचालक, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, मुंबई.
१२) सर्व जिल्हाधिकारी.
१३) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
१४) प्रोथोनोटरी ॲड सिनियर मास्टर, उच्च न्यायालय, मुंबई (पत्राने).
१५) रजिस्ट्रार, उच्च न्यायालय (अपिलेट साइट), मुंबई.
१६) सर्व मा. मंत्री, मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
१७) निवड नस्ती.

07-05-43

मुख्य सचिवांचे कार्यालय
मंत्रालय, मुंबई-३२
ई-6951699
दिनांक :

जी पार्थसारथी
G Parthasarathi

प्रस (मु.रा.अ.) सा.प्र.वि.
क्रमांक: 564
दिनांक: 10.05.2024

संयुक्त सचिव (पब्लिक)
गृह मंत्रालय
भारत सरकार
JOINT SECRTETARY (PUBLIC)
MINISTRY OF HOME AFFAIRS
GOVERNMENT OF INDIA

06 MAY 2024

D.O. No. 1/22/2024-Public **April 29, 2024**

Dear Sir,

The Padma Awards, namely, Padma Vibhushan, Padma Bhushan and Padma Shri, are amongst the highest civilian awards of the country. Instituted in 1954, these Awards are announced on the occasion of the Republic Day every year. The award seeks to recognize 'work of distinction' and is given for distinguished and exceptional achievements/service in all fields/disciplines, such as, Art, Literature and Education, Sports, Medicine, Social Work, Science and Engineering, Public Affairs, Civil Service, Trade and Industry etc. All persons without distinction of race, occupation, position or sex are eligible for these Awards.

2. It is the convention to invite nominations for these Awards from all States/ UT Governments as also from several other sources to enable broad-based consideration.

3. The nominations/recommendations for the Padma Awards will be received only online through Rashtriya Puraskar portal https://awards.gov.in designed for this purpose. The nominations / recommendations should contain all relevant details specified in the format available on the above portal, including a citation in narrative form (maximum 800 words), clearly bringing out the distinguished and exceptional achievements/service of the person recommended in his/her respective field/discipline. While recommending a person online, it should be ensured that all the necessary details are properly filled. The steps to be taken for making online recommendations are available on above said portal https://awards.gov.in . A copy of the statutes and rules governing these Awards is also available on the website: https://padmaawards.gov.in .

R.S. (Deshpande)

4. It has been observed in the past that while nominations are received in respect of a large number of persons; there could, however, be several talented persons who are left out of consideration despite exceptional contribution in their field. Often many such persons may get overlooked primarily for the reason that they may not seek publicity or attention in the public domain. It is, therefore, requested to make concerted efforts in identifying such persons whose excellence and achievements deserve to be recognized and make suitable nominations in their favour. It goes without saying that recognition of such deserving persons will only add to the prestige of these Awards.

5. In the above background, I request you to kindly send suitable nominations for the Padma Awards to be announced on the occasion of Republic Day, 2025. In this regard, it is suggested that you may constitute a Special Search Committee for identifying, considering and finalizing your recommendations/nominations. While finalizing recommendations, the following points may be kept in view:-

उ.स. (श्री. देशपांडे)

मुख्य सचिव
महाराष्ट्र शासन
अ.मु.स.व मु.रा.अ.

Room No. 94-B, North Block, New Delhi-110001
Tele. : +91-11-23092125, 23092633, E-mail : parthasarthi.g@nic.in

(i) Persons recommended are pre-eminently worthy of the Awards, looking at their life-time achievements. The criteria for selection should invariably be 'excellence plus' and highest standards should be applied while recommending persons for these awards. The existence of an element of public service in the achievements of the person recommended for the award would be a desirable factor.

(ii) As the Padma Award is the second highest civilian award of the country, it should also be considered whether the recommended person has earlier been given any National award or a State award in his/her respective field.

(iii) Efforts may be made to identify talented persons from amongst women, weaker sections of the society, SCs & STs, divyang persons, etc., who deserve to be considered for the award.

(iv) The decoration is normally not conferred posthumously. However, in highly deserving cases, Government could consider giving an award posthumously if the demise of the person proposed to be honoured has been recent, say within a period of one year preceding the Republic Day on which it is proposed to announce the award.

(v) A higher category of Padma Award can be considered in respect of a person who has earlier been conferred an award, provided a period of at least five years has elapsed. However, in exceptionally deserving cases, a relaxation can also be considered.

(vi) Government servants including those working with PSUs, except Doctors and Scientists, are not eligible for Padma Awards.

6. It is important that nomination/recommendation from your State/UT Government comes through a process. You may consider constituting a Committee to identify candidates for Padma Awards in your State/UT and nominate the top deserving candidates keeping in view the body of their work.

7. The online nominations / recommendations for the Padma Awards will begin from **May 1st, 2024** and the last date for nominations is **September 15th, 2024**. The cut-off date may please be strictly adhered to as nominations / recommendations received only during 1st May, 2024 to 15th September, 2024 will be considered. **It may also be noted that the nominations/recommendations received through online mode only will be considered.**

With regards,

Yours sincerely,

(G. Parthasarathi)

Dr. Nitin N Kareer,
Chief Secretary,
Government of Maharashtra,
Mumbai